

7/3561

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-80/723/1541
Konu : Yazılı soru önergesi

26/03/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 07/02/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-46648 sayılı yazı,

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Kahramanmaraş Milletvekili Mesut Dedeoğlu tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/3541 Esas Nolu soru önergesine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

İlgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (2 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-80/1184/2513
Konu : Yazılı soru önergesi

26/03/2012

Sayın Mesut DEDEOĞLU
Kahramanmaraş Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/3541 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

Anayasanın 13. maddesinde, temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasında, ölçülülük ilkesi, dikkate alınması gereken kriterler arasında sayılmıştır. Bu anayasal ilkenin bir yansıması olarak, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 3. maddesinde, suç işleyen kişi hakkında, işlenen fiilin ağırlığıyla orantılı ceza ve güvenlik tedbirine hükmolunacağı belirtilerek, ceza hukukunun son çare olma özelliği, ikincilik ilkesi vurgulanmıştır.

Ceza hukukunda, son dönemde gelişen önemli ilkelerinden biri de "ekonomik suçta ekonomik ceza verilmesi"dir. Buna göre, ekonomik nitelikteki suçların yaptırımları belirlenirken, hürriyeti bağlayıcı cezalar yerine, ekonomik nitelikteki yaptırımlar tercih edilmektedir.

Bu ilkeler doğrultusunda, çekle ilgili mevzuatımızda yapılan kanun değişiklikleri sürecinde, özgürlükler lehine tercihler yapılmış ve ekonomik yaptırımlar öngörülmüştür. İlk olarak, karşılıksız çek keşide etme suçunun ekonomik bir eylem olduğu, bu eylemi işleyenlere hapis cezası verilmesinin ölçülü ve orantılı olmadığı kabul edilerek, hapis cezası yerine adli para cezası verilmesi öngörülmüştür. Karşılıksız çek keşide etme suçu için, adli para cezası öngörülmüş olmasına rağmen, bu cezanın ödenememesi durumunda adli para cezasının belli bir miktar üzerinden hürriyeti bağlayıcı cezaya dönüştürülmesi nedeniyle, adli nitelikteki bu yaptırım, yukarıda saydığımız ilkeler gerekçe gösterilmek suretiyle gerek uygulamada gerekse doktrinde büyük eleştirilere maruz kalmıştır. Bu sebeple, karşılıksız çek keşide etmek eyleminin tamamen suç olmaktan çıkarılması, kabahate dönüştürülmesi ve bu eyleme idarî yaptırım öngörülmesi amacıyla düzenleme yapılmıştır.

Bu kapsamda, karşılıksız çek keşide etmek eylemiyle ilgili mevzuat değişikliği sürecine bakıldığında;

1-19/3/1985 tarihli ve 3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanunda, keşide edilen çekin karşılığının bulunmaması hâlinin, objektif sorumluluk olarak düzenlenmesi ve bu suça hürriyeti bağlayıcı ceza verilmesi;

2- 26/2/2003 tarihli ve 4814 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunla, karşılıksız çek keşide etmek suçunu ilk defa işleyenler için, çek bedeli tutarı kadar nispi para cezası verilmesi, ancak bu suçtan mükerrirler hakkında hapis cezası verilmesi;

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

3- 14/12/2009 tarihli ve 5941 sayılı ek Kanunuyla, karşılıksız ek keşide etmek suçunun cezasının adlı para cezası olarak ¼ng¼r¼lmesi, bu cezanın g¼n para cezası sistemine bağlanması;

4- 31/1/2012 tarihli ve 6273 sayılı ek Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla, karşılıksız ek keşide etmek eyleminin, suç olmaktan çıkartılarak kabahate d¼n¼řt¼r¼lmesi ve bu eyleme, ek d¼zenleme ve ek hesabı açma yasağı şeklinde idar¼ yaptırım uygulanması;

Y¼n¼nde, kanun¼ d¼zenlemeler yapılmış ve s¼z konusu eylem için ¼ng¼r¼len yaptırım, h¼rriyeti bağlayıcı cezadan, ekonomik nitelikteki yaptırımıma d¼n¼řt¼r¼lm¼řt¼r.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan